

Onderwerp

Bibliotheek op school

Adviseur : M. Jansma
Programma : Onderwijs
Programmanummer : 4
Portefeuillehouder : A. Logemann

Behandeldatum : 2 november 2021
Kenmerk : MJ-21-27
Openbaar : ja

Advies

1. Instemmen met het initiatief tot Bibliotheek op School, vooralsnog t/m schooljaar 2022-2023.
2. Een eenmalige bijdrage ad € 24.856 als voorschot verlenen voor de opstartkosten voor bibliotheek op school
3. Gedurende de pilotperiode een aanvullende subsidie aan de bibliotheek beschikbaar stellen voor Bibliotheek op School. Voor 2022 gaat het om € 6.370.
4. Dorpsschool en Bibliotheek antwoorden met bijgevoegde brieven

Aanleiding

Sinds 2019 moeten alle gemeenten voorschoolse educatie (vve) faciliteiten voor kinderen met onderwijsachterstanden. Onze gemeente ontvangt hiervoor een doelgerelateerde (specifieke), uitkering, vooralsnog voor vier jaar. Wij hebben in juli met IKC De Dorpsschool afspraken gemaakt over voor- en voerschoolse educatie. In een tweejarig Locatieplan hebben peuteropvang Puck & Co en de basisschool aangegeven hoe zij onderwijsachterstandsmiddelen willen inzetten. Hun ambities zijn: 1. ouderbetrokkenheid; 2. bereik/toeleiding doelgroeppeuters; 3. lezen extra motiveren op school. Wij hebben in juli afspraken gemaakt over de eerste twee ambities. Dit voorstel gaat over de derde ambitie 'lezen extra motiveren op school'. Dit omvat meer dan het klassieke onderwijsachterstandsbeleid, dat is gericht op taalachterstanden. Daarom leggen wij dit met een apart voorstel aan uw college voor. De basisschool wil deze ambitie samen met Puck&Co en de bibliotheek uitvoeren door een Bibliotheek op School (BOS) te beginnen.

Beoogd effect

Een bibliotheek op school is gericht op leesmotivatie en leesvaardigheid van basisschoolkinderen (* zie bijlage 1). Ook op de Dorpsschool is al sprake van een afnemende leesvaardigheid vanaf de groepen 4 en 5. Daarnaast worden ook ouders bij BOS betrokken, wat bijvoorbeeld goed is voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen. Ook Rheden en Renkum kennen scholen met geen of weinig onderwijsachterstanden, waar wel sprake is van een bibliotheek op school.

Argumenten***Bredere opvatting van onderwijsachterstanden***

De Dorpsschool is geen traditionele onderwijsachterstandenschool. Het aantal 'doelgroeppeuters' is op de vingers van één hand te tellen. Maar ook op een school met weinig taalachterstanden, is het van belang om lezen te bevorderen. De Bibliotheek op onze dorpsschool kan bijvoorbeeld bijdragen aan de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen ¹.

¹ Dit sluit aan bij de aanpak van het Rijk bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO). In aanvulling op de al bestaande aanpak van onderwijsachterstanden, heeft het Rijk in 2021 voor twee schooljaren middelen

Kanttekeningen

Mogelijk te weinig meerwaarde

Bibliotheek op School voegt, aldus de bibliotheek, het meeste toe op scholen met veel kinderen met traditionele onderwijsachterstanden. Maar ook op andere scholen heeft het zijn nut. Rheden en Renkum ondersteunen BOS ook op niet-OAB scholen.

Vervolg

Om te onderzoeken of de bibliotheek op school aan zijn doel beantwoordt, is sprake van een proefperiode: t/m schooljaar 2022-2023. We maken afspraken met de school over de evaluatie van de activiteit.

Mogelijk niet rechtmatig

De activiteit wordt betaald uit onderwijsachterstandsmiddelen. Mogelijk ziet het Rijk (de Inspectie van Onderwijs) deze besteding niet als rechtmatig omdat het niet om een 'OAB-school' gaat. Uit de ervaringen van Rheden en Renkum, die BOS ook op 'niet-OAB-scholen' uit deze middelen bekostigen, blijkt dit geen problemen op te leveren. OAB middelen kunnen, volgens het Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid, worden besteed aan het bestrijden van onderwijsachterstanden in brede zin.

Personele gevolgen

De opstartfase kost extra gemeentelijke inzet. Het monitoren van de resultaten kan vervolgens als agendapunt worden toegevoegd aan een bestaand overleg met de bibliotheek en aan het overleg met het schoolbestuur over het Locatieplan.

Financiën

IKC De Dorpsschool heeft een subsidieaanvraag ingediend voor Bibliotheek op School, als onderdeel van het onderwijsachterstandenbeleid (* bijlage 2a). Deze aanvraag is uitgewerkt in een financiële toelichting (* bijlage 2b). Uit deze toelichting blijkt, dat alleen een eenmalige bijdrage wordt gevraagd in de opstartkosten ad € 24.856. Bij deze opstartkosten gaat het voornamelijk om de aanschaf van boeken. Deze kosten kunnen worden betaald uit de vve-middelen ad € 62.707 in 2021 (informatie september 2021). NB De bijdrage ad € 24.856 is een raming, gebaseerd op 250 kinderen. Op 1 oktober 2021 (jaarlijkse peildatum) zitten er 229 kinderen op de Dorpsschool. Daarom wordt de bijdrage in de vorm van een voorschot toegekend.

In 2021 betalen de basisschool en Puck & Co tijdelijk alle exploitatiekosten, vanaf 2022 een deel. Hun bijdrage, gerelateerd aan aantallen kinderen, dekt niet alle uitgaven voor Bibliotheek op School. Daarom heeft de bibliotheek voor 2022 een aanvullend subsidieverzoek ingediend (* bijlage 3). Het gaat om € 6.370, aanvullend op de jaarlijkse bibliotheeksubsidie (plm. € 35.000). Uit deze subsidie worden, naast een leescoach, ook de vervangingskosten van de boeken betaald (10% van de boeken per jaar). Omdat er ook bij deze aanvraag sprake is van een aanname van de leerlingenaantallen, wordt de subsidie weer in de vorm van een voorschot toegekend. Ook deze subsidie kan worden betaald uit vve-middelen. Wij volgen hiermee de aanpak van Rheden en Renkum.

beschikbaar gesteld voor de aanpak van coronagerelateerde onderwijsvertragingen bij kinderen en jongeren. Het NPO is gericht op herstel en ontwikkeling van het onderwijs tijdens en na corona, met onder meer aandacht voor de sociaal-emotionele en fysieke ontwikkeling van kinderen.

Vervolg

1. Zowel de eenmalige bijdrage in de investeringskosten als de aanvullende subsidie 2022 aan de bibliotheek worden in de vorm van een voorschot beschikbaar gesteld. Beide subsidies moeten worden vastgesteld. Dit vermelden wij in de beschikkingen aan de school (*bijlage 4a) en de bibliotheek (* bijlage 4b).
2. Tot en met schooljaar 2022-2023 kan BOS worden betaald uit vve-middelen. Het is nu nog niet duidelijk of de specifieke uitkering wordt verlengd vanaf 2023. Dit punt nemen we mee in de afweging om de financiering na schooljaar 2022-2023 voort te zetten. Met andere woorden: de aanvullende subsidie aan de bibliotheek voor de bibliotheek in IKC De Dorpsschool.

Vervolg

1. Tkn gemeenteraad van 14 december 2021, ter kennisname via de lijst van ingekomen stukken
2. Zie verder bij 'communicatie'.

Communicatie

1. Brief naar IKC De Dorpsschool (* zie bijlage 4a)
2. Brief naar bibliotheek (* zie bijlage 4b)

Bijlagen

1. Informatie over Bibliotheek op School
- 2a. Subsidieaanvraag IKC De Dorpsschool
- 2b. Onderbouwing subsidieaanvraag
3. Aanvraag aanvullende subsidie 2022 bibliotheek
- 4a. Concept-brief aan IKC De Dorpsschool
- 4b. Concept-brief aan de bibliotheek